3 ـ قېتىملىق مەركەز شىنجاڭ خىزمىتى سۆھبەت يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنەيلى، ئىزچىللاشتۇرايلى
تىرىشىپ يېڭى دەۋردىكى جۇڭگوچە سوتسىيالىستىك شىنجاڭ قۇرۇپ چىقايلى

قورغاس پورتى ئارقىلىق چېگرادىن كىرىپ ـ چىققان جۇڭگو ـ ياۋروپا(ئوتتۇرا ئاسىيا) نۆۋەتچى پويىزى 10 مىڭ قېتىمدىن ئاشتى

(بېشى 1 ـ بەتتە)

بۇ يىل دۆلەت بايرىمىلىق دەم ئېلىش مەزگىلىدە، قورغاس پورتى ئارقىلىق ھەر كۈنى چېگرادىن كىرىپ ـ چىققان جۇڭگو ـ ياۋروپا(ئوتتۇرا ئاسىيا) نۆۋەتچى پويىزىنىڭ قېتىم سانى تېز سۈرئەتتە ئېشىش ھالىتىنى ساقلىدى. «ئىلگىرى بىز ھەر كۈنى 500دىن ئارتۇق كونتېينېرنى ئالماشتۇرۇپ قاچىلايتتۇق، ھازىر ھەر كۈنى 800دىن ئاشىدۇ» دېدى قورغاس تۆمۈريول پورتى ۋوگزالىنىڭ ئىشىك شەكىللىك كىران يېتەكچىسى يۈ خېيفېڭ.

ئىگىلىنىشچە، نۆۋەتتە قورغاس تۆمۈريول پورتى ئارقىلىق چېگرادىن كىرىپ ـ چىقىدىغان نۆۋەتچى پويىز لىنىيەسىدىن ئاساسلىقى «چېڭدۇ ـ شىنجاڭ ـ ياۋروپا» «چۇڭچىڭ ـ شىنجاڭ ـ ياۋروپا» «گۇاڭدۇڭ ـ شىنجاڭ ـ ياۋروپا» قاتارلىق 16 لىنىيە بار بولۇپ، يۈك تۈرلىرى ئاشلىق، ياغاچ ماتېرىياللىرى، كۈندىلىك تۇرمۇش مال، ئېلېكتىر سايمانلىرى زاپچاسلىرى قاتارلىق 100 خىلدىن ئارتۇق يۈكنى ئۆز ئىچىگە ئالىدىغان بولۇپ، ئۆزبېكىستان، پولشا، گېرمانىيە قاتارلىق ئون نەچچە دۆلەتكە توشۇلىدىكەن.

شىنجاڭ تۆمۈريول تارماقلىرىنىڭ سانلىق مەلۇماتىدا كۆرسىتىلىشىچە، 9 ـ ئاينىڭ 30 ـ كۈنىگىچە، بۇ يىل قورغاس تۆمۈريول پورتى ئارقىلىق چېگرادىن كىرىپ ـ چىققان جۇڭگو ـ ياۋروپا(ئوتتۇرا ئاسىيا) نۆۋەتچى پويىزى 3243 قېتىمغا يېتىپ، بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 32% ئاشقان؛ يىللىق مال ئۆتكۈزۈش مىقدارى 4 مىليون 576 مىڭ توننا بولۇپ، بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 57.6% ئاشقان.

(بېشى 1 ـ بەتتە)

«ئىككى يىل ئىلگىرى باغراش كۆلىگە كەلگەندە بۇ جاينىڭ گۈزەل مەنزىرىسىنى ياقتۇرۇپ قالغانىدىم. تۆۋەن ھاۋا بوشلۇقىدا ساياھەت قىلىش تۈرىنىڭ ئېچىلغانلىقىنى ئۇقۇپ، تىك ئۇچار ئايروپىلانغا ئولتۇرۇپ كۆل يۈزىنىڭ گۈزەل مەنزىرىسىنى تاماشا قىلىشنى سىناپ باقتىم، ئاجايىپ قالتىس بولىدىكەن».

شىنجاڭ يىخۇ ھەمبەھ ئاۋىياتسىيە چەكلىك شىركىتىنىڭ باش مۇدىرى، باش دىرېكتورى گې فېڭبونىڭ تېلېفونى مۇشۇ كۈنلەردە توختىماي جىرىڭلىدى، ھەممىسى تۆۋەن ھاۋا بوشلۇقىدا ساياھەت قىلىشنى ئالدىن كېلىشمەكچى بولغانلار ئىدى. «دۆلەت بايرىمىنىڭ ئالدىنقى كۈندىن ھازىرغىچە 500دىن ئارتۇق ساياھەتچى باغراش كۆلىنى تۆۋەن ھاۋا بوشلۇقىدا ساياھەت قىلىش تۈرىنى تېلېفوندا ئالدىن كېلىشتى» دېدى گې فېڭبو.

دەم ئېلىش مەزگىلىدە، پۈتۈن شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا 200 نەچچە تۈرلۈك مەدەنىيەت ۋە ساياھەت پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلدى، ھەرقايسى جايلاردىكى مەنزىرە رايونلىرى، مەنزىرە نۇقتىلىرى كىرىش بېلىتىنى كېمەيتىش، كەچۈرۈم قىلىش قاتارلىق ئېتىبار پائالىيەتلىرىنى يولغا قويۇپ، ساياھەتچىلەرنى ئارقا ـ ئارقىدىن كېلىشكە جەلپ قىلدى. شىنجاڭنىڭ كۈزلۈك ساياھەتچىلىكىدىكى تۇنجى قەدەم ياخشى بېسىلدى.

ئاقسۇ ۋىلايىتى 20 نەچچە تۈرلۈك مەدەنىيەت ـ ساياھەت پائالىيىتى قانات يايدۇردى ھەم كۆپ تۈرلۈك ئېتىبارلارنى يولغا قويۇپ، شىنجاڭ ئىچى ـ سىرتىدىكى نۇرغۇن ساياھەتچىنى جەلپ قىلدى. 10 ـ ئاينىڭ 1 ـ كۈنىدىن باشلاپ، ئاقسۇ ۋىلايىتىدىكى بارلىق A دەرىجىلىك مەنزىرە رايونلىرى ساياھەتچىلەرگە ھەقسىز ئېچىۋېتىلدى. «ھەممىلا يەردە شىنجاڭلىقلارنىڭ قىزغىنلىقى، مېھماندوستلۇقىنى ھېس قىلغىلى بولىدىكەن، نۇرغۇن مەززىلىك تائاملارنى تېتىدىم، كۆزنىڭ گۈزەل مەنزىرىسىدىن ھۇزۇرلاندىم، بۇ قېتىمقى سەپىرىم ھەقىقەتەنمۇ بىھۇدە بولمىدى» دېدى جياڭسۇلۇق ساياھەتچى شياۋ خۇي.

قۇملۇقتا دالا سەيلىسى قىلىش، ئالتۇن كۈزدىكى توغراقلاردىن ھۇزۇرلىنىش، خاس مەززىلىك تائاملارغا ئېغىز تېگىش... 10 ـ ئاينىڭ 6 ـ كۈنى، جىڭ ناھىيەسىنىڭ ئۈچ كۈنلۈك 3 ـ نۆۋەتلىك مۇتتار قۇملۇق مەدەنىيەت ـ ساياھەت بايرىمى باشلانغان كۈنى، بۇ ناھىيەنىڭ تودوگ بازىرى كۆرتۇ چارۋىچىلىق كەنتىنىڭ كەنت ئاھالىسى ئادىل خالى ئادەتتىن تاشقىرى چوڭ تونۇردا 140 نەچچە كىلوگراملىق پۈتۈن تۆگە تونۇر كاۋىپىنى پىشۇردى. ھەر كىلوگرامى 130 يۈەن بولۇپ، بىر سائەتكە يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە پۈتۈنلەي سېتىلىپ بولدى، كىرىمى 18 مىڭ يۈەندىن ئاشتى.

(بېشى 1 ـ بەتتە)

ھەممىگە ياد بولۇپ كەتكەن بۇ سۆزلەر قەلبلەرگە سىڭىپ، ھەرىكەتكە ئايلىنىپ، بىرمۇبىر كونكرېت ئەمەلىيەتكە ئۆزگەردى: «كۆكيار» چۆللۈكنى يېشىللىققا پۈركىدى، تارىم دەرياسىنىڭ تۆۋەن ئېقىندا ھاياتىي كۈچ قايتا نامايان بولدى، ئېبىنۇر كۆلىنىڭ ئېكولوگىيەسى ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى، ئۈرۈمچىدە كۆك ئاسمان، ئاق بۇلۇتلارنى دائىم كۆرگىلى بولىدىغان بولدى...

زور بىر تۈركۈم مۇھىت تۈزەش قۇرۇلۇشلىرى سۈزۈك سۇ، يېشىل تاغلىرىمىزنى، مۇزلۇق ـ قارلىق داللىرىمىزنى، گۈزەل يۇرت ـ ماكانىمىزنى قوغدىماقتا. بۈگۈنكى كۈندە، شىنجاڭنىڭ ھەيۋەتلىك گۈزەل تاغ ـ دەريالىرى ياۋايى ھايۋانلار، ئۆسۈملۈكلەرنىڭ گۈزەل ماكانىغا ئايلاندى، كىشىلەر قەلبىدىكى شېئىرىي تۇيغۇغا تولغان ۋە تەلپۈنىدىغان جايغا ئايلاندى.

چەكسىز سېھرىي كۈچىنى تارقىتىۋاتقان تاغ، دەريا، ئورمان، ئېتىز، كۆل، ئوتلاقلارمۇ شىنجاڭدىن ئىبارەت بۇ تۇپراقتىكى كىشىلەرنى بېيىشقا يۈزلەندۈردى.

ئالتۇن كۈزدىكى شىنجاڭدا، تاغدىكى قاتمۇقات ئورمانلار رەڭدارلىشىپ، دەريا ـ ئېقىنلار ئىنتايىن گۈزەل تۈسكە كىرىدۇ، شەھەر ـ يېزىلاردا قۇشلار سايراپ، گۈللەر خۇش پۇراق چاچىدۇ. چۈشتىن كېيىن، ئاپئاق بۇلۇتلار گويا كىتابخانىنىڭ دېرىزىسىگە ئېسىپ قويۇلغان يۇگمە رەسىمدەك ئاستا ـ ئاستا يېيىلىدۇ؛ كەچقۇرۇن، بىنالار ئارىسىدىكى يارقىن كەچكى شەپەق خۇددى ئانار گۈلىدەك جۇلالىنىدۇ — بۇ پەيتلەر، بۇ مەنزىرىلەرنى كۆرگەن كىشى قانداقمۇ ھاياجانلانماي تۇرالىسۇن، قانداقمۇ مېھرىنى ئۈزەلىسۇن؟

3 ـ قېتىملىق مەركەز شىنجاڭ خىزمىتى سۆھبەت يىغىنىدا، باش شۇجى شى جىنپىڭ: «سۈزۈك سۇ، يېشىل تاغنىڭ ئۆزى بىر بايلىق دېگەن ئىدىيەدە چىڭ تۇرۇپ، ئېكولوگىيەنى قوغداش قىزىل سىزىقنى قەتئىي ساقلاپ، قۇمنى تىزگىنلەش، سۇنى تىزگىنلەش ۋە ئورمان، ئوتلاقنى قوغداش خىزمىتىنى بىرتۇتاش پىلانلاپ قانات يايدۇرۇپ، گۈزەل شىنجاڭنىڭ ئاسمىنىنى تېخىمۇ كۆك، تاغلىرىنى تېخىمۇ يېشىل، سۈيىنى تېخىمۇ سۈزۈك قىلىش كېرەك» دەپ تەكىتلىدى. بۇ، شىنجاڭنىڭ ئېكولوگىيە مەدەنىيلىكى قۇرۇلۇشىغا بولغان ئىلھاملاندۇرۇش ۋە ھەيدەكچىلىك بولۇپلا قالماي، يەنە شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئومۇمىي بەخت كۆرسەتكۈچىنى ئۆستۈرۈشنىڭ تېگىشلىك مەزمۇنى.

(بېشى 1 ـ بەتتە)

بۇنىڭ ئىچىدىكى يېرىمىدىن كۆپرەكىنى نامرات ئائىلىلەر بېقىشقا ھاۋالە قىلغان، 2019 ـ يىلى، ھاۋالىلىك قوي بېقىشتىن قىلغان ساپ كىرىمى 20 مىڭ يۈەندىن ئاشتى.

مۇتەللىپكە ئوخشاش شۇ جايدا قوي بېقىشنىڭ پايدىسىنى كۆرگەن نامرات ئائىلىلەر بارغانسېرى كۆپەيدى.

خوتەن گۆش قويى تەمىنىڭ ئېسىللىقى، سۈپىتىنىڭ ياخشىلىقى بىلەن مەشھۇر، ئەمما كۆپىيىش نىسبىتى تۆۋەن، نەسلى چېكىنگەن، ئۇنىڭ ئۈستىگە بېقىش ئۇسۇلى يىرىك، كەسىپلىشىش دەرىجىسى تۆۋەن بولۇش قاتارلىق سەۋەبىدىن، قويچىلىق كەسپىنىڭ تەرەققىياتى ئىزچىل ياخشىلانمىغانىدى. 2017 ـ يىلى، تيەنجىن شەھىرىنىڭ شىنجاڭغا ياردەم بېرىش خىزمىتى ئالدىنقى سەپ قوماندانلىق ئىشتابى ئەلا سۈپەتلىك قوي نەسلى — ئاۋخۇ قويىنى كىرگۈزۈپ ۋە يېتىشتۈرۈپ، «باشلامچى كارخانا(باش مەيدان) + يېزا دەرىجىلىك تارماق مەيدان(ھەمكارلىق كوپېراتىپى) + باقمىچىلىق چوڭ ئائىلىسى + ئاساسىي دېھقان ئائىلىسى(نامرات ئائىلە)»دىن ئىبارەت تۆت دەرىجىلىك گۆش قويىنى كۆپەيتىش سىستېمىسىنى بەرپا قىلدى؛ نەسلىنى بىرلىككە كەلتۈرۈش، يەم ـ خەشەك رېتسېپىنى بىرلىككە كەلتۈرۈش، يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىشنى بىرلىككە كەلتۈرۈش، تېخنىكا مۇلازىمىتىنى بىرلىككە كەلتۈرۈش، قوغداش باھاسىدا سېتىۋېلىشنى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت «بەشنى بىرلىككە كەلتۈرۈش» باقمىچىلىق ئەندىزىسىنى يولغا قويدى؛ ھاۋالىلىك بېقىشتىن پايدا تەقسىملەش، ئائىلىلەردە بورداش، ساغلىق بېرىپ قوزىسىنى ئېلىشتىن ئىبارەت ئۈچ خىل نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ كىرىمنى ئاشۇرۇش ئۇسۇلىدا يېڭىلىق يارىتىپ، كەسىپلەر ئارقىلىق ياردەم بېرىش ـ يۆلەش ساھەسىدە تيەنجىننىڭ شىنجاڭغا ياردەم بېرىشىدىكى يېڭى يولنى ئاچتى.

خوتەن ۋىلايىتى جىنكېڭ چارۋىچىلىق پەن ـ تېخنىكىسى چەكلىك شىركىتىنىڭ باش دىرېكتورى ياڭ جيەنلى مۇنداق تونۇشتۇردى: كۆپەيتىش مەيدانى 121 كىشىنى قوبۇل قىلىپ مۇقىم ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى، بۇنىڭ ئىچىدە ئارخىپ تۇرغۇزۇلۇپ كارتا بېجىرىلگەن نامرات ئاھالىلەردىن 90 كىشى بار؛ ھاۋالىلىك باشقۇرۇپ، ۋاكالىتەن بېقىش ئەندىزىسى شۇۋول يېزىسىدىكى ئارخىپ تۇرغۇزۇلۇپ كارتا بېجىرىلگەن 457 نامرات ئائىلىدىكى 1586 ئادەمنىڭ نەپكە ئېرىشىشىگە تۈرتكە بولدى... بۇنىڭدىن باشقا، ساغلىق بېرىپ قوزىسىنى ئېلىش، توختاملىشىپ بېقىش، يەم ـ خەشەكنى بوغۇزغا ئالماشتۇرۇش، نەسىللىك قوچقارلارنى ئۆزئارا ئالماشتۇرۇش قاتارلىق نامراتلارنى يۆلەش ئەندىزىسى نامرات ئاھالىلەرنى كۆپ پايدىغا ئېرىشتۈردى.

ئوجۇللۇق كەنتىنىڭ كەنت ئاھالىسى ھەجەرگۈل مەتسەيدى بىلەن ئېرى مەمەتئابدۇللا مەتتۇرسۇن كەسىپ + ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش، ھاۋالىلىك باشقۇرۇپ، ۋاكالىتەن بېقىش ئەندىزىسىدىن مەنپەئەتلەنگۈچىلەر. ھەجەرگۈل بىلەن ئېرى ئىلگىرى ـ كېيىن بولۇپ كۆپەيتىش مەيدانىغا ئىشقا ئورۇنلاشتى، ھازىر، ئەر ـ خوتۇن ئىككىلىسى باقمىچى بولدى، ھەجەرگۈل ھەر ئايدا 2300 يۈەن مائاش ئالىدۇ. بۇنىڭدىن سىرت، ئۇلارنىڭ ئائىلىسىنىڭ ئون قويى كۆپەيتىش مەيدانىدا ھاۋالىلىك بېقىلىۋاتىدۇ، ھەر يىلى يەنە 1800 يۈەن پايدا تەقسىملىنىدۇ.

«باقمىچىلىق تېخنىكىسىنى ئۆگەنگەندىن كېيىن، بىز ئۆيدە يەنە 25 قوي باقتۇق. ھازىرقى كىرىمىمىز ئىلگىرىكى پۈتۈن ئائىلىدىكىلەرنىڭ دېھقانچىلىق كىرىمىنىڭ ئۈچ ھەسسىسىدىن ئاشىدۇ.» بارغانسېرى قاينام ـ تاشقىنلىققا چۆمگەن تۇرمۇش ھەجەرگۈلنىڭ كەلگۈسىگە بولغان ئىشەنچىنى ئاشۇردى.

نۆۋەتتە، كېرىيە ناھىيەسى يېزا دەرىجىلىك كۆپەيتىش تارماق مەيدانىدىن 15نى قۇرۇپ، باقمىچىلىق كۆلىمىنى 70 مىڭدىن كۆپرەككە يەتكۈزۈپ، كارخانا يېتەكلەش، ھەمكارلىق كوپېراتىپى ئەگىشىپ مېڭىش، ئاساسىي دېھقان ئائىلىلىرى قاتنىشىشتەك يېڭىچە گۆش قويى كەسىپ تەرەققىيات ئەندىزىسىنى شەكىللەندۈردى. بۇ يىل يېڭىدىن 20 مىڭ كۆپ تۇغىدىغان گۆش قويى كىرگۈزۈپ، 2030 نامرات ئائىلىدىكى 5484 كىشىنىڭ نەپكە ئېرىشىشىگە تۈرتكە بولۇپ، نامرات ئائىلىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمىنى 500 يۈەنگە يېقىن ئاشۇردى.

كۈيشەن ئارقىلىق ۋەتەنگە بولغان مۇھەببەتنى ئىپادىلەش

10 ـ ئاينىڭ 3 ـ كۈنى، ئۈرۈمچى ناھىيەسى شۈيشىگۇ بازىرى فاڭجياجۇاڭ كەنتىدە ئۆتكۈزۈلگەن بىر مەيدان كۈيشەن پائالىيىتىدە، 200دىن ئارتۇق ئەدەبىيات ـ سەنئەت خىزمەتچىسى بىرلىكتە «مېنىڭ ۋەتىنىم» قاتارلىق ناخشىلارنى ئېيتىپ، ئۇلۇغ ۋەتەنگە بولغان چوڭقۇر مۇھەببەتنى ئىپادىلىدى.

□ پۈتۈن تارانقۇ مۇخبىرىمىز لۇ يىخەن فوتوسى

(بېشى 1 ـ بەتتە)

«13 ـ بەش يىل»دىن بۇيان، شىنجاڭدا يېزا ئىگىلىك تېرىقچىلىقىنىڭ پەن ـ تېخنىكا تەركىبى ئۈزلۈكسىز ئاشۇرۇلدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئەڭ قاتتىق بولغان سۇ بايلىقىنى باشقۇرۇش مېخانىزمى سىجىل مۇكەممەللەشتۈرۈلۈپ، قىممەتلىك سۇ تېجىلىپ ئۈزلۈكسىز تۈردە تەبىئەتكە قايتۇرۇلدى. تارىم دەرياسى ئېكولوگىيەلىك سۇ يەتكۈزۈش ۋەكىللىكىدە، تيانشاننىڭ جەنۇبىي ـ شىمالىدا بارغانسېرى كۆپ مىقداردىكى سۇ ئېتىزلىقلاردىن كەڭ قاقاسلىقلارغا يەتكۈزۈلۈپ، توغراق، سۆكسۆك، يۇلغۇن ۋەكىللىكىدىكى چۆل ئۆسۈملۈكلىرى ئۈزلۈكسىز ھالدا قايتا جانلاندۇرۇلدى، تېخىمۇ كۆپ كۆچمە قۇم مۇقىملاشتۇرۇلۇپ، ئىلگىرى قۇملاشقان يەرلەرنىڭ ھاياتىي كۈچى ئۈزلۈكسىز ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى.

قۇمنى تىزگىنلەش شارائىتى نىسبەتەن ياخشى بولغان ئاشۇ جايلاردا، شىنجاڭنىڭ قۇمدىن مۇداپىئەلىنىش، قۇمنى تىزگىنلەش قۇرۇلۇشى تەبىئەت بىلەن «ھەمكارلىشىش»قا بارغانسېرى مايىللاشتۇرۇلۇپ، ھەم تەبىئەتكە پايدىلىق بولغان، ھەم ئىنسانىيەتنىڭ تەرەققىي قىلىپ ئالغا ئىلگىرىلەش ئېھتىياجىنى قاندۇرالايدىغان شەكىللەر ئۈستىدە ئىزدىنىلدى. كىشىلەر جانلىقلار ئارقىلىق قۇمدىن مۇداپىئەلىنىش، قۇمنى تىزگىنلەشنى توشقانزەدىكى ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ئۇنى شىنجاڭنىڭ قۇملۇق كەسپىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمىغا ئايلاندۇرۇپ، شۇ جاينىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىشنى ئۈنۈملۈك يول بىلەن تەمىنلىدى.

بۈگۈنكى كۈندە، شىنجاڭ ئېكولوگىيەنى قوغداش «جەڭ مەيدانى»نى بوستانلىق ھەم ئۇنىڭ گىرۋەكلىرىدىن قۇملۇقنىڭ ئىچكىرىسىگە مۇقىم، تەرتىپلىك سىلجىتتى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، يوشۇرۇن قۇملاشقان يەرنى تۈزەشكە تېخىمۇ ئەھمىيەت بېرىپ، سۇ كەلگۈچە توغان سېلىپ، كەلگۈسى مۇھىتقا بولغان يېتەكلەش ئىقتىدارىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتتى. تىزگىنلەش دەرىجىسىنىڭ كۈنسېرى چوڭقۇرلىشىشىغا ئەگىشىپ، شىنجاڭدا قۇملاشقان يەر كۆلىمىنىڭ كېڭىيىش سۈرئىتى ئۈزلۈكسىز ئاستىلاپ، ئېكولوگىيە، ئىقتىساد، جەمئىيەت ئۈنۈمىنىڭ ئورگانىك بىرلىكى ئىشقا ئاشۇرۇلدى.

(بېشى 1 ـ بەتتە)

ئالاساي كەنتى نامراتلارنى يۆلەش كەسىپ تۈرىنى يولغا قويۇشنى پائال ئىلتىماس قىلىپ، كەنت ئاھالىلىرىنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇش بىلەن بىللە، كەنت كوللېكتىپ ئىگىلىكىنى زورايتىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش جېڭىدە غەلىبە قىلىش ئۈچۈن ئاساس سالدى» دېدى ئالاساي كەنتىنىڭ 1 ـ شۇجىسى لىۇ كېشىن تونۇشتۇرۇپ.

ئالاساي كەنتىدە بىر بىرىشقا ئەڭ ئەرزىيدىغىنى سەنئەتەي يېمەكلىك پىششىقلاش زاۋۇتى. پىششىقلاش زاۋۇتى 2018 ـ يىلى قۇرۇلغان ھەمدە ئىشقا كىرىشتۈرۈلگەن. 2019 ـ يىلى يەنە كېڭەيتىپ قۇرۇلۇپ، يېڭىدىن 20 خاس ناۋايخانا سېلىنىپ، كۈنىگە 20 مىڭدىن 30 مىڭغىچە نان ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى ھازىرلانغان. بۇ زاۋۇت مۇشۇ كەنت ھەم ئەتراپتىكى كەنتلەردىكى 60قا يېقىن كەنت ئاھالىسىنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىشىنى ھەل قىلىپلا قالماي، ھەر يىلى يەنە كەنت كوللېكتىپىنىڭ كىرىمىنى 70 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك ئاشۇرىدىكەن.

سەنئەتەي يېمەكلىك پىششىقلاش زاۋۇتى كەنت ئاھالىلىرىنىڭ ئىشىك ئالدىدا قۇرۇلغان نامراتلارنى يۆلەش سېخى. زاۋۇتتا ئەڭ كۆپ بولغاندا 200گە يېقىن ئادەم ئىشلەيدىكەن، بۇنىڭ ئىچىدە نامرات ئائىلىلەردىكى ئەمگەك كۈچى 60%تىن كۆپرەكنى، ئاياللار 50%تىن كۆپرەكنى ئىگىلەيدىكەن. زاكاز مەركەزلەشكەن چاغدا، بەزى ناۋاي ئۇستاملارنىڭ ئايلىق كىرىمى 4000 يۈەنگە يېتىدىكەن. زاۋۇتتا يەنە يەسلى قۇرۇلۇپ، كەنت ئاھالىلىرىنىڭ ئەندىشىسى تۈگىتىلىپتۇ.

ئىشقا ئورۇنلىشىش بەخت بىۋاستە لىنىيەسىنى ئاچتى

كەنت قۇرغان زاۋۇتقا كىلىپ، كەسىپ ئىشچىسىغا ئايلاندى. بۇ، ئالاساي كەنتىدىكى نۇرغۇن كەنت ئاھالىلىرىگە يېڭى دۇنيانىڭ دەرۋازىسىنى ئېچىپ بەردى.

«ئائىلەمدىكى چوڭلار، باللار ھالىدىن خەۋەر ئېلىشىمغا موھتاج ئىدى، يەنە بىرنەچچە مو يەرنى تېرىيتتىم، بۇ يەرگە كېلىپ ئىشقا چۈشكەندىن كېيىن، ھەر ئايدا مائاش كىرىمىم بولۇپلا قالماي، يەنە چوڭلار، باللارنىڭ ھالىدىنمۇ خەۋەر ئالالىدىم، يەرنىمۇ تېرىيالىدىم، ھەقىقەتەن بەك ياخشى بولدى!» سەنئەتەي يېمەكلىك پىششىقلاش زاۋۇتىدا ئىشلەشنىڭ پايدىسى تىلغا ئېلىنسىلا، ئالاساي كەنتىنىڭ كەنت ئاھالىسى گۈلجەننەت ئەخەت ھاياجىنىنى باسالماي قالىدۇ. ھازىر گۈلجەننەت يېمەكلىك زاۋۇتىدىكى «نوپۇزلۇق ئادەم»گە ئايلاندى.

«يېمەكلىك زاۋۇتى كەنت ئاھالىلىرىگە ئىش ئورنى يارىتىپ بېرىپ، ئائىلىسىدىن ئايرىلىپ ئىشلەمچىلىك قىلالمايدىغان خېلى بىر قىسىم نامرات ئەمگەك كۈچلىرىنى مۇقىم كىرىمگە ئىگە قىلىپ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپلا قالماي، ئۇلارنىڭ يەنە ئۆي ئىشلىرى ۋە دېھقانچىلىق ئىشلىرىنى بىر تەرەپ قىلىشقا بەلگىلىك ۋاقىت چىقىرىپ بېرىپ، ئەندىشىسىنى تۈگەتتى» دېدى لىۇ كېشىن.

ئالاساي كەنتىگە كىرىش ئېغىزىدا، «چۈەنيۇ شىڭكۇڭ» خەلقئارا قار تېيىلىش مەيدانى. تۆت پەسىل ئىستىراھەت رايونى قەد كۆتۈردى.

بۇ، ئۈچتۇرپان ناھىيەسىدىكى تۇنجى قار تېيىلىش مەيدانى بولۇپ، ئىگىلىگەن يەر كۆلىمى 580 مىڭ كۋادرات مېتىر، تۈرگە جەمئىي 150 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان، قار تېيىلىش مەيدانى 2019 ـ يىلى 12 ـ ئاينىڭ ئاخىرى تىجارەت باشلاپ، كۈنىگە ئوتتۇرىچە كۈتۈۋالغان ساياھەتچى 2000 ئادەمگە يېتىپ، ئۈچتۇرپان ناھىيەسىنىڭ قىشلىق ساياھەت بوشلۇقىنى تولدۇردى، شۇنداقلا كەنت ئاھالىلىرىگە يېڭى ئۈمىد بېغىشلىدى. قار تېيىلىش مەيدانى ئالاساي كەنتى ئۈچۈنلا يېڭىدىن 70كە يېقىن ئىش ئورنى كۆپەيتىپ بەردى.

ئىرادە، ئەقىل جەھەتتىن قوش يۆلەپ نامراتلىق يىلتىزىنى قومۇرۇپ تاشلىدى

ئالاساي كەنتىنىڭ كەنت قىياپىتى بارغانسېرى ياخشىلاندى، كەنت ئاھالىلىرىنىڭ يانچۇقى بارغانسېرى تومپايدى.

خېمىر يۇغۇرۇش، نان يېقىش... كەنت ئاھالىسى ھاۋاگۈل جۇماق يېمەكلىك زاۋۇتىنىڭ نان سېخىدا ئىشلىگەنسېرى غەيرەتكە تولدى. ئەينى چاغدا ئۇنى يېمەكلىك زاۋۇتىغا كېلىپ ئىشلەشكە سەپەرۋەر قىلىش ئۈچۈن، لىۇ كېشىن ئۇنىڭ ئۆيىگە تۆت قېتىم بارغانىدى.

ھاۋاگۈلنىڭ ئېرى ئالەمدىن ئۆتكەندىن كېيىن، ئۆزى يالغۇز ئۈچ بالىنى بېقىپ، بىرنەچچە مو يەرنى تېرىشقا تايىنىپ تۇرمۇش كەچۈرەتتى، تۇرمۇشى ئىنتايىن قىيىنچىلىقتا ئۆتەتتى. لىۇ كېشىن ئائىلىگە كىرىپ زىيارەت قىلغاندا بۇلارنى ئىگىلەپ، ئۇنىڭغا ئىشلەمچىلىك قىلىش تەكلىپى بەرگەندە، ئۇ ئۇدۇللا رەت قىلغانىدى.

سەنئەتەي يېمەكلىك پىششىقلاش زاۋۇتى پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلگەندىن كېيىن، لىۇ كېشىن يەنە ئۇنىڭ ئۆيىگە كېلىپ سەپەرۋەر قىلدى. لېكىن ھاۋاگۈل يەنىلا بېرىشنى خالىمىدى.

ئۇزاق ئۆتمەي، لىۇ كېشىن 3 ـ قېتىم ئۇنىڭ ئۆيىگە كەلدى. بۇ قېتىم ھاۋاگۈل ئاخىر قوشۇلدى.

ئويلىمىغان يەردىن يېرىم ئايدىن كېيىن ھاۋاگۈل ئىستېپا بەردى. شۇنىڭ بىلەن لىۇ كېشىن 4 ـ قېتىم ئۇنىڭ ئۆيىگە كەلدى. ئۇزاق پاراڭلىشىشتىن كېيىن ھاۋاگۈل چوڭقۇر تەسىرلىنىپ كۆز يېشى قىلدى.

شۇنىڭدىن كېيىن ھاۋاگۈل باشقىچىلا ئادەمگە ئۆزگىرىپ قالدى، خىزمەتنى ئاكتىپ، پۇختا ئىشلىدى، ئىشقا چىقىش نىسبىتى ئەڭ يۇقىرى بولۇپ، ھەر ئايدا مۇكاپات ئالالايدىغان بولدى. 2019 ـ يىلى ئۇنىڭ ئائىلىسى ئوڭۇشلۇق ھالدا نامراتلىقتىن قۇتۇلدى.

لىۇ كېشىن ئۇرايىم رازاقنىڭ كەچۈرمىشلىرىنى ئاغزىدىن چۈشۈرمەي، دائىم كەنت ئاھالىلىرىگە سۆزلەپ بېرىدۇ. ئۇرايىمنىڭ ئائىلىسىدە يەتتە جان بار بولۇپ، ياشىنىپ قالغان، كېسەلچان ئانىسى، مېيىپ ئاچىسى، مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان ئۈچ بالىسى بار ئىدى، ئۇرايىم ئەر ـ خوتۇن ساقلاپ تۇرماي، تايىنىۋالماي، بىرقانچە يىل تىرىشىپ ئەمگەك قىلىش ئارقىلىق، قىيىنچىلىقى بار بىر ئائىلىنى باياشات، ھاللىق تۇرمۇشقا ئېرىشتۈردى. «نامراتلىق يىلتىزىنى قومۇرۇۋېتىش ئۈچۈن، كاللىدىكى ساقلاپ تۇرۇش، تايىنىۋېلىش، تەلەپ قىلىش ئىدىيەسىنى قومۇرۇپ تاشلاش كېرەك» دېدى لىۇ كېشىن.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 ـ نومۇر. ئېلان باشقارمىسى: 5850783، تارقىتىش مەركىزى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ يىللىق باھاسى: 336 يۈەن، ئايلىق باھاسى: 28 يۈەن، پارچە باھاسى: بىر يۈەن (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: 102)